

European
Commission

Eurydice Özet

Avrupa'da Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımına
Ait Temel Veriler

Eğitim ve
Öğretim

Eurydice Özeti

Avrupa'da Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımına Ait Temel Veriler

2019

Bu Eurydice Özeti, 'Avrupa'da Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımına Ait Temel Veriler' hakkındaki Eurydice raporunun ikinci baskısının bazı temel bulgularını

Erken çocukluk dönemi eğitimi ve bakımı (EÇEB) ile ilgili Avrupa politika bağlamının kısa bir girişinden sonra, bu özet, hangi ülkelerin EÇEB'de hangi yaştan itibaren bir yeri garanti ettiğini belirterek erişimi sağlamak için temel politika önlemlerini açıklar. Özet, EÇEB hizmetlerinin nerede ücretsiz olduğunu ve hangi ülkelerde ebeveynlerin en yüksek ücreti ödediğini gösterir. Ev tabanlı hizmetlere (çocuk bakıcıları tarafından sunulan) Avrupa çapında ulaşılabilirlik ve

EÇEB'in kalitesine genel bir bakış sağlamayı amaçlayan özet, yönetim, personel yeterlilik gereksinimleri ve eğitim içeriği hakkında bilgi içerir. Ülkelerin EÇEB kalitesini izledikleri farklı yolların yanı sıra ilköğretime sorunsuz bir geçiş sağlayan önlemlere de dikkat çekilmektedir.

Lütfen bu yayını řu şekilde alıntılayın:

European Commission/EACEA/Eurydice, 2019. Eurydice Brief: *Key Data on Early Childhood Education and Care in Europe*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Yazarlar EACEA

Akvilė Motiejū naitė-Schulmeister (koordinasyon),
Marie-Pascale Balcon ve
Isabelle De Costerr

Dizgi ve grafikler

Patrice Brel

İrtibat

Aikaterini Xethali
İletişim ve Yayınlar
EACEA-EURYDICE@ec.europa.eu

ISBN 978-92-9484-596-2

doi:10.2797/921222

Lüksemburg: Avrupa Birliği Yayın Ofisi, 2019

© Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansı, 2019

ANA MESAJLAR

- Avrupa'da çoğu çocuk 6 yaşında ilköğretime başlar. Şu anda, bu yaşın altındaki 31 milyon çocuk Avrupa Birliği'nde yaşıyor ve erken çocukluk eğitimi ve bakımı (EÇEB) hizmetlerinin potansiyel kullanıcılarıdır. Ancak, pek çok Avrupa ülkesinde evrensel erişim ve yüksek kaliteli EÇEB hizmetlerine henüz ulaşamamıştır.
- EÇEB hizmetlerinin türleri ve kalitesi genellikle çocukların yaşına göre değişir. Çoğu Orta ve Güney Avrupa ülkesindeki çocuklar, çocuk bakımı türü ortamlardan 3 yaş civarında eğitim odaklı okul öncesi okullara geçerken değişikliklerle karşılaşır. Bununla birlikte, çocuk bakımı ve okul öncesi eğitim aşaması arasındaki geleneksel ayırım, birçok ülkenin küçük çocuklar için eğitim yönergeleri veya müfredat getirmesiyle bulanıklaşmaktadır.
- 3 yaşın altındaki çocuklar için kaliteli EÇEB henüz pek çok Avrupa ülkesinde mevcut değildir. Yüksek nitelikli personel tarafından sunulan ve tutarlı politikalarla desteklenen tüm çocuklar için net eğitim içeriği çoğunlukla Nordik, Baltık ve Balkan bölgelerinde bulunur. Bu ülkeler, ilköğretim çağındaki tüm çocuklar için bütüncül EÇEB hizmetleri sağlar. Yine de, bazıları hala her çocuğun erişimini garanti altına almakta zorlanır ve katılım oranları düşüktür.
- EÇEB mevcudiyeti 3 yaşın altındaki çocuklar için düşüktür. Ortalama olarak, 3 yaşın altındaki çocukların % 34'ü veya yaklaşık 5 milyon çocuk EÇEB'e katılmaktadır. Yalnızca yedi AB Üye Devleti (Danimarka, Almanya, Estonya, Letonya, Slovenya, Finlandiya ve İsveç) ve Norveç, erken yaştan itibaren (6 ila 18 ay) her çocuk için kamu tarafından finanse edilen hizmette bir yer garanti etmektedir.
- Avrupa'da çoğu aile, 3 yaşın altındaki çocuklar için EÇEB için ücret ödemek zorundadır. Ortalama aylık ücretler, İrlanda, Hollanda, Birleşik Krallık ve İsveç'te en yüksektir.
- Erişilebilirlik ve satın alınabilirlik, büyük çocuklar için önemli ölçüde daha iyidir. Avrupa ülkelerinin neredeyse yarısı 3 yaşından itibaren EÇEB'de yer garantisi veriyor (genellikle ücretsiz). Artan sayıda ülke EÇEB'in son yılında (yıllarında) katılımı zorunlu kılmaktadır.
- Personel için küçük çocuklarla çalışmak için yeterlilik gereksinimleri, büyük çocuklara göre genellikle daha düşüktür. Eğitim sistemlerinin çoğunda asistanlar EÇEB'de başlangıç yeterliliği olmadan çalıştırılabilir. Yalnızca beş eğitim sistemi SMG'yi tüm EÇEB personeli için zorunlu kılmıştır (Lüksemburg, Romanya, Slovenya, Birleşik Krallık (İskoçya) ve Sırbistan).
- Yapısal normlara ve standartlara uygunluk, ortamdaki öğrenme süreçlerinin ve günlük etkileşimlerin değerlendirilmesi ile birlikte kalite güvencesinin temel parçalarıdır. Bununla birlikte, hem yapısal hem de süreç kalitesi Avrupa ülkelerinin çok azında değerlendirilmektedir. Değerlendirme sürecinde çocukların sesleri de nadiren duyulur.

AVRUPA POLİTİKASI BAĞLAMINDA

İlköğretimden önceki aşama olan Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı (EÇEB), Avrupa eğitim politikasının önemli bir parçası haline geliyor. Eğitim ve öğretimde Avrupa işbirliği stratejik çerçevesinin uygulanmasına ilişkin ara dönem raporu (ET 2020) 'günümüzün öğrenme deneyimleri arasındaki esneklik ve geçirgenlik ihtiyacının, erken çocukluk eğitimi ve okullardan yüksek öğrenime, mesleki eğitim ve öğretime ve yetişkin öğrenimine kadar politika tutarlılığını gerektirdiği' sonucuna varmıştır. (1). İlk yıllar bir kişinin hayatındaki en biçimlendirici yıllar olduğu için, EÇEB başarılı yaşam boyu öğrenmenin temelini oluşturur.

AB liderleri, yakın zamanda EÇEB'i Avrupa vatandaşlarının temel sosyal haklarından biri olarak belirledi. Avrupa Sosyal Haklar Sütununun 20 temel ilkesinden biri, 'çocukların uygun fiyatlı erken çocukluk eğitimi ve kaliteli bakım hakkına sahip olduğunu' belirtmektedir (2). Dahası, 'dezavantajlı geçmişe sahip çocukların fırsat eşitliğini artırmak için belirli önlemlere hakkı olduğunu' vurgulamaktadır. Bununla birlikte, 2025 yılına kadar bir Avrupa Eğitim Alanına geçme çağrısı, EÇEB'e erişim ile EÇEB'in kalite ve karşılanabilirliği açısından eksiklikler olduğunu gösterdi(3).

Mayıs 2019'da kabul edilen Yüksek Kaliteli Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı Konseyi Önerisi (4), Üye Devletlerin bu hedefler doğrultusunda çalışırken izleyebileceği olası eylemleri vurgulamaktadır. 2014 yılında çeşitli Avrupa ülkelerinden uzmanlar tarafından bir öneri olarak öne sürülen AB EÇEB Kalite Çerçevesi 'ni (5)onaylar. Bu öneri, EÇEB kalitesi kavramını beş temel boyut etrafında pekiştirmektedir: erişim; personel; müfredat; izleme ve değerlendirme ile yönetim ve finansman.

*Avrupa'da
çocukların EÇEB
hakkı var.*

(1) COM/2015/0408 final.

(2) Avrupa Sosyal Haklar Sütununa İlişkin Kurumlararası Bildiri (OJ C428, 13.12.2017, s. 10-15). Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Komisyon tarafından 17 Kasım 2017 tarihinde İsveç'in Göteborg şehrinde imzalanmıştır.

(3) COM/2017/0673 final.

(4) Yüksek Kaliteli Erken Çocukluk Eğitim ve Bakım Sistemleri Hakkında 22 Mayıs 2019 Konsey Önerisi (OJ C 189, 5.6.2019, s. 4-14). https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_2019.189.01.0004.01.ENG&toc=OJ:C:2019:189:TOC

(5) Avrupa Komisyonu'nun himayesinde Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı üzerine Tematik Çalışma Grubu tarafından geliştirilmiştir

EURYDICE RAPORU HAKKINDA

Avrupa'da Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımına Ait Temel Veriler 'in ikinci baskısı, Avrupa'da EÇEB ile ilgili mevcut ulusal politikalara genel bir bakış sunarak Avrupa politikasındaki gelişmeleri beslemeyi amaçlamaktadır. EÇEB için AB Kalite Çerçevesinin beş boyutuna karşılık gelen beş bölümden oluşuyordu: yönetim, erişim, personel, eğitim yönergeleri ile değerlendirme ve izleme. Çeşitli EÇEB sistem özelliklerine ilişkin ülke düzeyinde kapsamlı veriler aynı zamanda bu alandaki akademik araştırmaları desteklemeyi ve böylece Avrupa'daki küçük çocuklar ve aileleri için sağlanan hizmetler hakkındaki bilgimizi genişletmeyi amaçlamaktadır.

Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımının Tanımı (EÇEB)

Doğumdan zorunlu ilköğretime kadar çocuklar için ulusal bir düzenleyici çerçeveye giren, yani bir dizi kurala, asgari standartlara uyması ve / veya akreditasyon prosedürlerinden geçmesi gereken bir hüküm. Şunları içerir:

- kamu, özel ve gönüllü sektörler;
- merkez tabanlı ve ev tabanlı hizmet (sağlayıcının evinde).

Çoğu Avrupa ülkesi 3 yaşından küçük ve daha küçük çocuklar için farklı EÇEB hizmetleri sunmaktadır.

Birçok Avrupa ülkesi EÇEB hizmetlerini çocukların yaşına göre yapılandırır. Genellikle, ilk aşamadan ikinciye geçiş çocuklar yaklaşık 3 yaşındayken gerçekleşir. Farklı düzenlemeleri yansıtmak için, '3 yaşından küçük' çocuklar ile '3 yaş ve üzeri' çocuklar için bir ayırım yapılmaktadır. Ancak, bazı ülkelerde geçişin 2,5 yaş kadar erken veya 4 yıl kadar geç olabileceğini unutmamak gerekir ⁽⁶⁾.

Rapor iki bölümden oluşmaktadır: (1) uluslararası karşılaştırma ve (2) ulusal bilgi sayfaları. Özet, karşılaştırmalı analizden kaynaklanan ana mesajların altını çizer. Tam raporun sonundaki ulusal sistem bilgi sayfaları, her ülkenin EÇEB sisteminin temel özelliklerine kısa bir genel bakış sağlar. Bu ulusal sayfalar, EÇEB yapısının temel unsurlarının bir şema şeklinde görsel bir temsili, ana EÇEB hizmet türlerinin bir açıklamasını, katılım oranlarını, eğitim kılavuzlarının kapsamını ve mevcut reformların bir özetini içerir.

Rapor, AB'nin Erasmus+ programında yer alan 38 Avrupa ülkesini (43 eğitim sistemi) kapsıyor. Avrupa Birliği'nin 28 Üye Devletinin yanı sıra Arnavutluk, Bosna Hersek, İsviçre, İzlanda, Lihtenştayn, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç, Sırbistan ve Türkiye'yi içerir.

Metodoloji ve analiz hakkında daha fazla bilgi için lütfen ayrıntılı rapora bakın. Çevrimiçi olarak şu adreste mevcuttur:

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/key-data-early-childhood-education-and-care-europe-%E2%80%93-2019-edition_en

⁽⁶⁾ Geçiş, Belçika'da (Fransız ve Flaman Toplulukları) 2 buçuk yaşında ve Yunanistan, Hollanda, İsviçre ve Lihtenştayn'da 4 yaşında gerçekleşir.

ERİŞİM

Yer garantisi: EÇEB hakkı sağlamanın iki yolu

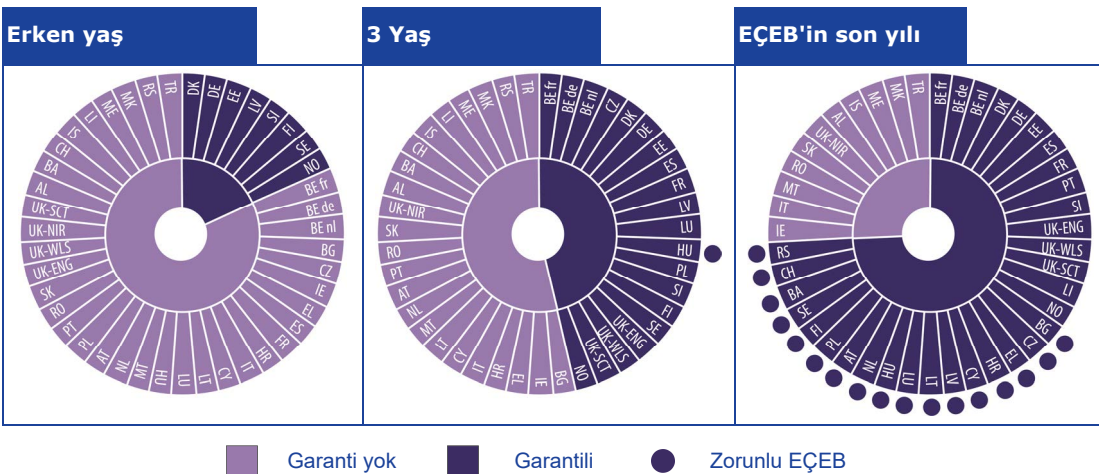
Şu anda Avrupa'da EÇEB'e evrensel erişim sağlamak için iki yaklaşım vardır. Bazı ülkeler bir EÇEB yeri için yasal bir hak sağlarken, diğerleri EÇEB katılımını zorunlu kılar. Her yaklaşım, kamu yetkililerinin EÇEB'de bir yeri garanti etmeyi taahhüt etmelerini gerektirir. Ancak, bazı temel farklılıklar vardır. Yasal bir hak, bir çocuğun EÇEB hakkına sahip olduğu anlamına gelir, ancak zorunlu olduğunda çocuğun katılmak için yasal yükümlülüğü vardır. Yer garantisinin niteliği bu nedenle farklılık gösterir. Yasal hak kapsamında, kamu makamları, ebeveynlerinin talep ettiği yaş aralığındaki herhangi bir çocuk için bir yer garanti etmelidir. Buna karşın, EÇEB'in zorunlu olduğu ülkelerde, kamu yetkilileri yasal zorunluluk kapsamına giren yaş aralığındaki tüm çocuklar için yeterli sayıda yer garanti etmelidir.

Avrupa'da, çocukların EÇEB'de garantili bir yere sahip olduğu yaş konusunda önemli farklılıklar vardır (bkz. Şekil 1). Yalnızca yedi AB Üye Devleti (Danimarka, Almanya, Estonya, Letonya, Slovenya, Finlandiya ve İsveç) ve Norveç, erken yaştan itibaren (6-18 ay) her çocuk için, genellikle çocuk bakımının bitiminden hemen sonra, EÇEB'de bir yer garanti eder. Resmi olarak sübvansede edilen EÇEB'de bir yer, Belçika'nın üç Topluluğunda ve Çekya, İspanya, Fransa, Lüksemburg, Macaristan, Polonya ve Birleşik Krallık'ta (İngiltere, Galler ve İskoçya) 3 yaşından itibaren veya biraz daha erken yaşta garanti edilmektedir. Avrupa eğitim sistemlerinin yaklaşık dörtte biri EÇEB'in son 1-2 yılında 4, 5 veya 6 yaşından itibaren garantili yer sağlar. Çoğu zaman, bu yer sağlama, doğrudan ilköğretime hazırlığa yöneliktir ve zorunludur.

Çoğu Avrupa ülkesi haftada 20 ila 29 EÇEB saati garanti eder. Haftalık açılış saatleri genellikle ilkokullarinkilerle uyumludur ve hizmetin eğitim odağını yansıtır. Ebeveynlerin tam zamanlı çalışma haftasını kapsayan garantili açılış saatleri yalnızca birkaç ülkede mevcuttur (Çekya, Danimarka, Estonya, Slovenya ve Norveç).

Yalnızca sekiz Avrupa ülkesi (DK, DE, EE, LV, SI, FI, SE ve NO), 6 ila 18 aylık her çocuk için kamu tarafından finanse edilen hizmette bir yer garanti eder.

Şekil 1: EÇEB'de yer garantisi, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Daha fazla bilgi ve ülkeye özgü notlar için tam raporda Şekil B1 ve B3'e bakın.

Avrupa eğitim sistemlerinin dörtte birinin EÇEB'de bir yer sağlamak için yasal bir çerçevesi yoktur. Yine de, bazıları genellikle EÇEB hizmetinin eğitim sisteminin bir parçası olduğu yaştan itibaren yüksek EÇEB katılım oranlarına sahiptir. Örneğin, Malta ve Birleşik Krallık'ta (Kuzey İrlanda) 3 yaşından itibaren ve Hollanda'da 4 yaşından itibaren durum böyledir. İzlanda'da, EÇEB 2 yaşından itibaren yaygın olarak mevcuttur. Bununla birlikte, Belçika Fransız Topluluğu, İtalya, Romanya, Slovakya, Karadağ ve Türkiye'de ilköğretimin başlamasından önceki son yıl boyunca talebin arzdan daha yüksek olduğu düşünülmektedir.

Birçok Avrupa ülkesi, ilköğretime başlamadan önce zorunlu EÇEB'i uygulamaya koymaktadır.

Birçok Avrupa ülkesi son zamanlarda EÇEB hakkını genişletmektedir. Son beş yılda, beş ülke (Çekya, Hırvatistan, Litvanya, Finlandiya ve İsveç) ilköğretime başlamadan bir yıl önce zorunlu EÇEB'i uygulamaya koymuştur. Zorunlu okula devam süresi Yunanistan'da bir yıldan iki yıla ve Macaristan'da bir yıldan üç yıla çıkarılmıştır. Ayrıca, Çekya, Polonya ve Portekiz'de EÇEB için yasal bir hak getirilmiş veya genişletilmiştir.

Karşılabilirlik: Okul öncesi çağındaki çocukların ailelerine giderek artan oranda EÇEB ücretsiz sunulmaktadır

Avrupa'da çoğu aile, en küçük çocuk grubu adına EÇEB için ücret ödemek zorundadır. EÇEB'in ücretsiz olması 3 yaşında gözle görülür şekilde artar ve bu eğilim her yaşta devam eder ve zorunlu ilköğretim başlamadan önceki son yıl boyunca Avrupa'da neredeyse evrensel hale gelir.

Ortalama aylık ücretler IE, NL, UK ve CH'de en yüksektir.

Erişimi sağlamak için, EÇEB'in ücretsiz sağlanmasına bir yer garantisi eşlik etmelidir. EÇEB hakkını uygulayan destekleyici yasal çerçeve olmadan, bu hizmet sınırlı olabilir ve bekleme listeleri karmaşık öncelik kuralları ile uzun olabilir. Ancak, şu anda yalnızca bir Avrupa ülkesi - Letonya - 1 buçuk gibi erken bir yaşta her çocuk için halka açık ücretsiz bir EÇEB yeri garanti etmektedir. Geri kalan ülkelerde, çoğu anne-baba ilk yıllarda EÇEB için ödeme yapmak zorundadır. Ortalama aylık ücretler, İrlanda, Hollanda, Birleşik Krallık ve İsviçre'de en yüksektir. Örneğin İrlanda'da ortalama aylık ücretler 771 Euro'ya ulaşır. Bu ülkeler 3 yaşın altındaki çocuklara EÇEB sağlamak için piyasa odaklı mekanizmalara güveniyor, ancak en dezavantajlılar için bazı sübvansiyonlar mevcut olabilir.

Çoğu ülke, savunmasız çocuklara ve ailelere öncelikli kabul ve ücret indirimleri sunmak için politikalar koymuştur. Yoksulluk içinde yaşayan çocuklar en çok hedef alınan gruptur. Aile geliri, genellikle aile yapısı ile birlikte kullanılan yaygın bir kriterdir. Aynı bir kriter olarak - büyük ölçüde yoksullukla ilişkili olmasına rağmen - bekar ebeveynlerin çocukları genellikle hedeflenen uygulamalardan yararlanır.

Ev tabanlı hizmet, bazı ülkelerde çocuk bakımı hizmetlerinde esneklik sağlar

Merkez tabanlı EÇEB'in yanı sıra, ev tabanlı EÇEB çoğu Avrupa ülkesinde sunulmaktadır. Tipik olarak, çocuk bakıcıları 3 yaşında veya daha küçük çocuklara evlerinde bakım sağlar. Genellikle bu yaştaki dört ila beş çocuğa bakarlar.

Çocuk bakıcıları, yalnızca birkaç Avrupa ülkesinde EÇEB hizmetlerinin önemli bir bölümünü oluşturur. Fransa, küçük çocukların merkez temelli hizmetten (crèches) daha fazla çocuk bakıcısı ile birlikte olduğu tek Avrupa ülkesidir. Sekiz ülkede (Belçika, Danimarka, Almanya, Hollanda, Finlandiya, Birleşik Krallık, İsviçre ve İzlanda), 3 yaşın altındaki

çocukların önemli bir kısmına çocuk bakıcıları bakmaktadır (7), ancak merkez tabanlı hizmet baskındır.

Ev tabanlı EÇEB tipik olarak eğitim odaklı olmaktan çok çocuk bakımı olmuştur. Genellikle aile, çocuk ve sosyal hizmetlerden sorumlu makamlara aittir. On beş eğitim sistemi bu hizmetler için hiçbir eğitim yönergesi sağlamaz.

POLİTİKA ENTEGRASYONU: YÜKSEK KALİTELİ EÇEB'E GİDEN YOL

Erken çocukluk eğitimi ve bakımı - çocuklar için zorunlu ilköğretime başlamadan önce sağlanan hizmetin - iki yönü vardır:

- Bakım (veya çocuk bakımı): temelde çocuğun güvenliği ve bakımı sağlanırken ebeveynlerin çalışmasını sağlamayı amaçlayan hizmet
- Erken çocukluk eğitimi: Çocuk gelişimini desteklemek ve çocuğu ilköğretime hazırlamak için tasarlanmış bir eğitim bileşeni olan hizmetler.

Tarihsel olarak, çocuk bakımı küçük çocuklar için odak noktası iken, erken çocukluk eğitimi, ilköğretimden önceki yıllarda daha büyük çocuklar için olan bir yaklaşımdı. Şu anda, entegre bir 'erken çocukluk eğitimi ve bakımı' yaklaşımı daha belirgin hale geliyor. Politika entegrasyonunun, bütünsel gelişimleri açısından hem kaynak yönetimi hem de çocukların sonuçları için daha iyi fırsatlar sunduğuna dair kanıtlarla karşı karşıya kalan (Kaga, Bennett ve Moss, 2010; Avrupa Komisyonu, 2013) Avrupa ülkeleri EÇEB politikalarını ve düzenlemeleri giderek daha fazla entegre ediyor. Şekil 2, doğumdan ilköğretimin başlangıcına kadar entegre bir sistem için EÇEB politikasının temel boyutlarını listeler.

Bir çocuk ve aile için, bir tür EÇEB ortamından diğerine geçişten kaçınmak bir değerdir.

Şekil 2: EÇEB politika entegrasyonunun boyutları

NEREDE Setting	NASIL Bakanlık	NASIL Personel	NE Müfredat
İlköğretimin başlangıcına kadar tek ayar	Tek bir otorite altında tutarlı yönetim	3 yaş altı ve üstü çocuklar için yüksek nitelikli profesyoneller	Tüm EÇEB aşaması boyunca eğitim faaliyetleri

Merkez tabanlı hizmet organizasyonu: üniter veya ayrı mekanlar

Çocuğun bakış açısından bakıldığında, EÇEB'e katıldığı yer merkezi bir bağlanma ve istikrar noktasıdır. Bir ortam türünden diğerine geçmek, hem çocuklar hem de aileleri için önemli bir geçiş dönemidir

(7) Ev tabanlı hizmetin görece önemi, ulusal istatistiklere ve uzman tahminlerine dayanmaktadır. Veriler mevcut olduğunda, ev tabanlı hizmet EÇEB ortamlarının en az % 10'unu oluşturuyorsa önemli kabul edilir.

çünkü bu genellikle grup formatında / boyutunda değişiklik, farklı personel, yeni kurallar ve farklı faaliyet türleri anlamına gelir. Bu nedenle çocuklar için bir adaptasyon dönemi şarttır. Bu nedenlerden dolayı, bu raporda EÇEB sistemlerinin entegrasyonu tartışılırken ortam yapısı temel ayırt edici faktördür ⁽⁸⁾.

Avrupa'da EÇEB sistemleri iki ana şekilde düzenlenir:

1. Küçük ve büyük çocuklar için genellikle 3 yaş civarında geçişi olan **farklı mekanlar**. Tipik olarak, 3 yaşın altındaki çocuklar için hizmetin bir çocuk bakımı odağı varken, daha büyük çocuklar için ilköğretim öncesi okullar eğitim hedeflerini vurgular.
2. İlköğretimin başlangıcına kadar tüm yaş aralığı için **üniter mekanlar**. Hem bakım hem de erken eğitim, üniter ortamlardaki hizmetin ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

İçöğretim Avrupa ülkesinde, merkez tabanlı EÇEB, çocukların yaşlarına göre iki ayrı ortamda sağlanır (bkz. Şekil 3). Analiz edilen Avrupa ülkelerinin üçte birinden daha azı yalnızca üniter ortamlara sahiptir. Üniter ortam yapısı esas olarak Kuzey ülkelerinin yanı sıra birkaç Baltık ve Balkan ülkesinde ⁽⁹⁾ benimsenmiştir. Avrupa ülkelerinin dörtte birinde hem ayrı hem de üniter ortamlar mevcuttur.

Bu nedenle, Avrupa eğitim sistemlerinin dörtte üçünde çocuklar yeni bir ortama geçiş yapmalıdır, ki bu aynı zamanda EÇEB sistemindeki yapısal bir sınırı geçmek anlamına da gelir. Bu değişikliğin nasıl yönetilmesi gerektiğine dair üst düzey öneriler nadiren yapılır; bunlar yalnızca Belçika (Fransız ve Flaman Toplulukları), Çekya, Danimarka, İspanya, Fransa, Macaristan, Malta, Hollanda ve Portekiz olmak üzere 10 eğitim sisteminde verilmektedir.

Yönetişim: tek veya ikili otorite modeli

EÇEB hizmetinin organizasyonu ve uygulanan kurallar büyük ölçüde yönetişimin doğasına bağlıdır. Tüm EÇEB aşamasının sorumluluğunu tek bir bakanlığa veya üst düzey yetkiliye vermek, tutarlı politikaların desteklenmesine ve daha kaliteli hizmetlerin sağlanmasına yardımcı olabilir (Kaga, Bennett ve Moss, 2010). Bu tek yetkili model, Avrupa eğitim sistemlerinin çoğunda benimsenmiştir (bkz. Şekil 3). Beklendiği üzere, üniter ortamlara sahip tüm ülkeler de bu entegre yönetim sisteminden yararlanmaktadır. Bu ülkelerde, EÇEB sorumluluğu eğitim bakanlığına aittir.

Yaşa bağlı ayrı ortamlara sahip ülkelerde, ikili otorite modeli büyük ölçüde hakimdir. EÇEB sorumluluğu bu nedenle iki farklı bakanlık (veya üst düzey yetkili) arasında bölünmüştür. Eğitim bakanlığı veya başka bir üst düzey eğitim yetkilisi, 3 yaş ve üzerindeki çocukların okul öncesi eğitiminden sorumluyken, 3 yaşın altındaki çocuklar için 'çocuk bakımı türü' hizmet, genellikle çocuklarla veya aile meseleleriyle ilgilenen başka bir bakanlığın veya kamu otoritesinin görev alanına girer. Hem üniter hem de ayrı ortamlara (karma) sahip ülkeler, entegre yönetim ile tek yetkili modeli izleme eğilimindedir.

Sadece birkaç istisna bulunmaktadır. İrlanda, Lüksemburg, Malta ve Romanya, farklı yaş grupları için ayrı ortamlara sahiptir, ancak tüm EÇEB aşamasının yönetişimi tek bir yetki kapsamındadır. Lüksemburg ve Malta'da, daha fazla politika tutarlılığı sağlamak için küçük çocuklara yönelik hizmetlerin sorumluluğu kısa süre önce Eğitim Bakanlığı'na devredildi

EÇEB sorumluluğu, eğitim sistemlerinin yarısında iki farklı bakanlık arasında bölünmüştür.

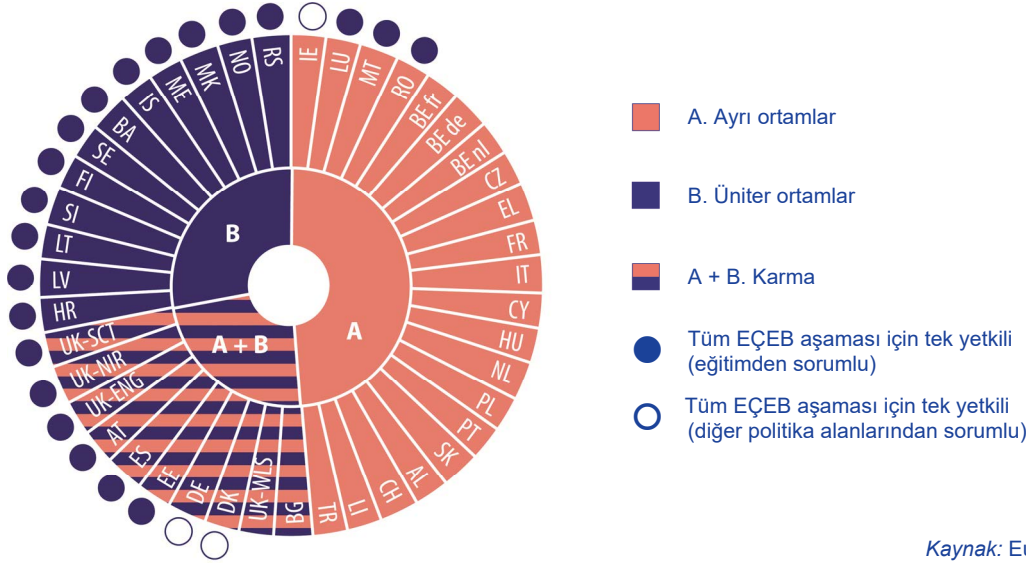
⁽⁸⁾ Bu yaklaşım aynı zamanda Avrupa Komisyonu ve Uluslararası Eğitim Başarısını Değerlendirme Derneği (IEA, 2016) tarafından da kullanılmaktadır.

⁽⁹⁾ Hırvatistan, Letonya, Litvanya, Slovenya, Finlandiya, İsveç, Bosna Hersek, İzlanda, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç ve Sırbistan'da.

(sırasıyla 2012 ve 2017'de). İtalya da aynı zamanda EÇEB'i Eğitim Bakanlığının sorumluluğu altına alma sürecindedir, ancak bölgeler 3 yaş altı çocuklar için hizmetlerin ana düzenleyicileri olmaya devam etmektedir.

Entegre yönetişime sahip ülkelerin çoğunda, kontrol eğitim yetkililerindedir. Danimarka, Almanya ve İrlanda, çocuk hizmetlerinden veya aile ilişkilerinden sorumlu diğer yetkililerin tüm EÇEB aşamasını kontrol ettiği ülkelerdir.

Şekil 3: Ortam yapısı ve yönetim, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Daha fazla bilgi ve ülkeye özgü notlar için kapsamlı rapordaki Şekil A2 ve A4'e bakın.

Tüm EÇEB aşaması için yüksek nitelikli personel

EÇEB personeli çocukların gelişimini destekler, sağlık ve esenliğini sağlar ve günlük rutinler ve faaliyetlerinde onlara rehberlik eder. Çocukların sahip olduğu deneyim türleri büyük ölçüde sorumlu kişilere bağlıdır. Lisans düzeyinde veya daha yüksek düzeyde eğitim almış yüksek nitelikli personelin uygun pedagojik yaklaşımları kullanma, teşvik edici öğrenme ortamları yaratma ve iyi bakım ve destek sağlama olasılığı daha yüksektir. EÇEB personeli için yüksek bir asgari giriş şartı, böylesine önemli bir rol oynayan profesyonellerin statülerini ve ücretlerini yükseltmek için de önemlidir.

Bununla birlikte, Şekil 4'te gösterildiği gibi, Avrupa eğitim sistemlerinin yalnızca üçte biri, yaşa bakılmaksızın bir grup çocuğa bakan ekip üyelerinden en az birinin yüksek eğitimli olmasını şart koşar ⁽¹⁰⁾.

Eğitim sistemlerinin diğer üçte birinde, EÇEB'in ikinci aşamasında (okul öncesi eğitim) yüksek bir yeterlilik seviyesi gerekli kabul edilir, ancak ilk aşamada (çocuk bakımı veya erken çocukluk eğitim gelişimi) gerekli değildir ⁽¹¹⁾. Sekiz eğitim sisteminin daha düşük yeterlilik şartı vardır (Çekya, İrlanda, Letonya, Malta, Avusturya, Romanya,

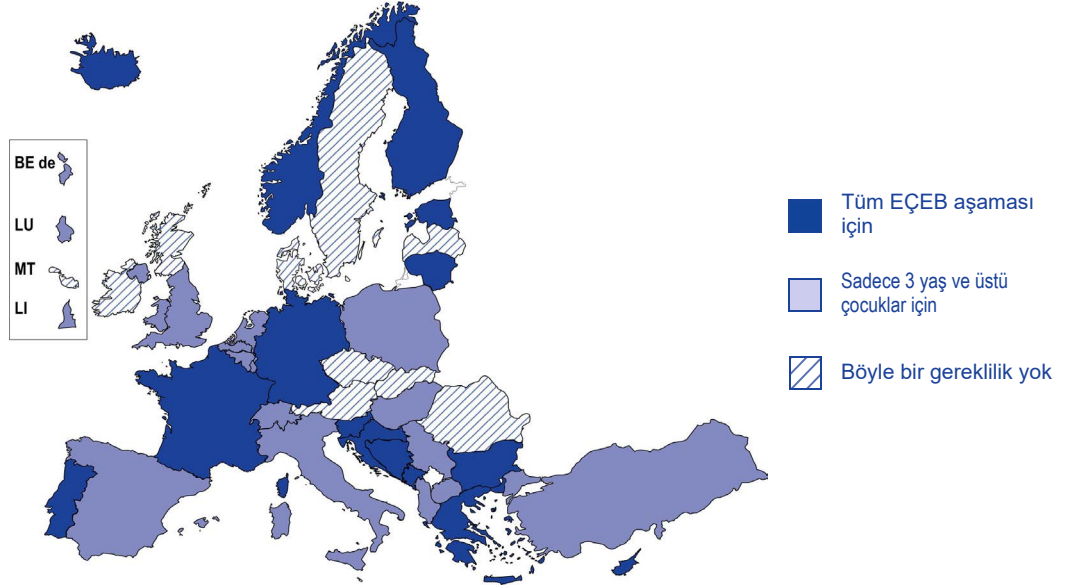
Personel nitelik gereksinimleri, küçük çocuklarla çalışmak için büyük çocuklara göre genellikle daha düşüktür.

⁽¹⁰⁾ Bulgaristan, Almanya, Estonya, Yunanistan, Hırvatistan, Kıbrıs, Litvanya, Slovenya, Finlandiya, Bosna Hersek, Karadağ ve Norveç'te minimum lisans düzeyindedir (ISCED 6). Portekiz ve İzlanda'da Master düzeyindedir (ISCED 7). Fransa'da, daha küçük çocuklarla çalışan ekiplerde ISCED 6 ve daha büyük çocuklarla çalışanlar için ISCED 7'dir. 2019/20 itibarıyla, İtalya'daki tüm temel uygulayıcılar için Lisans düzeyinde olacaktır.

⁽¹¹⁾ Belçika (her üç Topluluk), İspanya, İtalya, Lüksemburg, Macaristan, Hollanda, Polonya, Birleşik Krallık (İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda), Arnavutluk, İsviçre, Lihtenştayn, Sırbistan, Kuzey Makedonya ve Türkiye'de durum budur.

Slovakya ve Birleşik Krallık (İskoçya)). Danimarka ve İsveç'te ⁽¹²⁾, bu konuda üst düzey düzenlemeler yoktur.

Şekil 4: Minimum Lisans düzeyinde yeterliliğe (ISCED 6) sahip personel, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil, merkez tabanlı EÇEB'deki çocuk grubu başına en az bir personel üyesinin, en üst düzey düzenlemelere göre EÇEB (veya eğitim) ile ilgili bir Lisans düzeyi (ISCED 6) yeterliliğine sahip olup olmayacağını gösterir. Daha fazla bilgi ve ülkeye özgü notlar için kapsamlı raporda Şekil C1'e bakın.

Sürekli mesleki gelişim, yalnızca beş eğitim sistemindeki (LU, RO, SI, UK-SCT ve RS) tüm personel için zorunludur.

Çocuklarla çalışan personel için ilk yeterlilik şartlarının belirlenmesi, nitelikli bir işgücü sağlamanın yalnızca başlangıç noktasıdır. Sürekli mesleki gelişim (SMG), çalışanların kariyerleri boyunca bilgi ve becerilerini geliştirmelerine izin verdiği için de çok önemlidir.

Eğitim sistemlerinin sadece dörtte biri, SMG'yi küçük çocuklarla çalışan çekirdek uygulayıcılar için zorunlu kılar ve belirli bir süre boyunca asgari süresini belirtir (bkz. Şekil 5). Eğitim sistemlerinin dörtte birinden biraz daha fazlası, ancak yarısından daha azı, daha büyük çocuklarla çalışan çekirdek uygulayıcılar için SMG'yi şart koşar. Zorunlu SMG genellikle, personele bu faaliyetlere katılmaları için destek sunulması anlamına gelir; örneğin, SMG çalışma süresi sırasında sağlanır ve kurs veya seyahat masrafları geri ödenir. SMG'nin sadece profesyonel bir görev olduğu veya isteğe bağlı olduğu eğitim sistemlerinde bu her zaman geçerli değildir.

Pek çok ülkede, EÇEB asistanlarının meslekleriyle ilgili başlangıç niteliğine sahip olmaları gerekmez.

Asistanlar için zorunlu SMG çok nadirdir. Lüksemburg, Slovenya ve Birleşik Krallık (İskoçya), tüm asistanların SMG alması gereken tek Avrupa eğitim sistemleridir. Lüksemburg'da sadece bir yıl için EÇEB asistanları vardır (éducation précoce). Slovenya ve Birleşik Krallık'ta (İskoçya), asistanlar SMG için çekirdek uygulayıcılarla aynı süreyi harcamalıdır. Fransa'da, yalnızca büyük çocuklarla çalışan asistanların bilgi ve becerilerini geliştirmeleri gerekmektedir.

Asistan çalıştıran eğitim sistemlerinin yarısında, bu tür personelin mesleği ile ilgili başlangıç niteliğine sahip olması şart değildir. Dahası, asistanların SMG faaliyetlerini üstlenme yükümlülüğü nadiren olur. Bu nedenle, çocuklarla günlük faaliyetlerde bulunan personelin önemli bir kısmı EÇEB ile ilgili herhangi bir resmi eğitimden yoksundur.

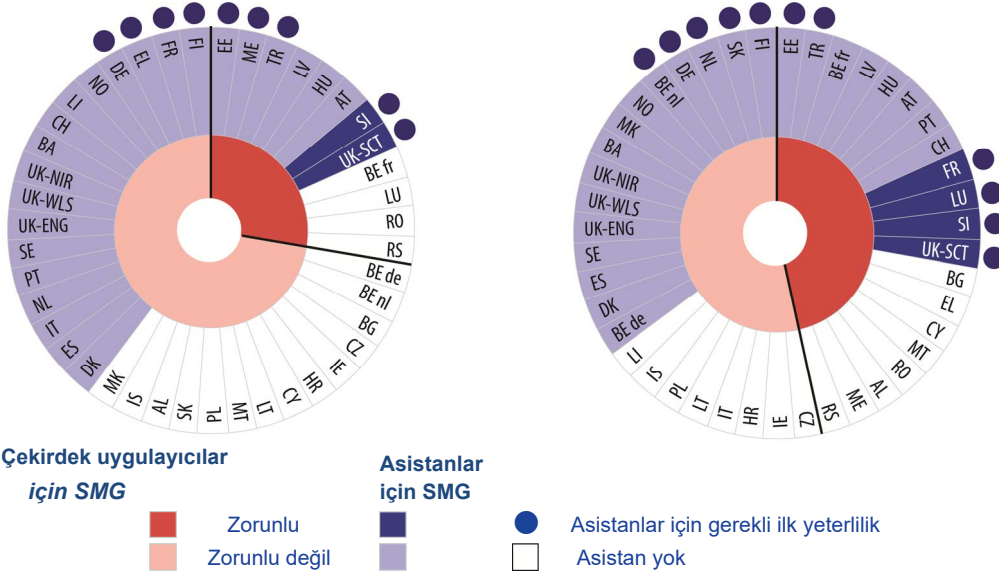
⁽¹²⁾ İsveç'te, okul öncesi sınıflarda 6 yaşındaki çocuklarla çalışmak için personelin ISCED 6 veya 7 dü

Şekil 5: Tüm personel için zorunlu sürekli mesleki gelişim (SMG) ve asistanlar için başlangıç nitelik gereksinimleri, 2018/19

Çoğu ülkede, asistanların da dahil olduğu ekipler bir grup çocuğun sorumluluğunu paylaşır.

a) 3 yaşın altındaki çocuklarla çalışmak için

b) 3 yaş ve üstü çocuklarla çalışmak için

Açıklayıcı not

Çekirdek uygulayıcı: sınıf veya oyun odası düzeyinde bir grup çocuk ile uygulama yapan ve doğrudan çocuklar ve aileleri ile çalışan bir birey. **Asistan:** çekirdek uygulayıcıları bir grup çocuk veya sınıfla günlük olarak destekleyen bir birey. Raporlarda, sadece tüm çocuk grupları için asli personel olarak kabul edilen asistanlar dikkate alınmıştır. Özel ihtiyaçları karşılamak için istihdam edilen asistanlar (örneğin, özel ihtiyaçları olan çocukları olan gruplara ekstra destek sağlamak için) veya yerel koşullar dikkate alınmaz. **Zorunlu:** SMG zorunludur ve bunun için harcanacak asgari süre belirtilmiştir.

Üst düzey otoritenin EÇEB'de asistan olmak için asgari başlangıç mesleki yeterliliğinden ziyade asgari düzeyde genel eğitim gerektirdiği durumlarda, yeterlilik gösterilmez.

Daha fazla bilgi ve ülkeye özgü notlar için ayrıntılı raporda Şekil C2 ve C7'ye bakın.

Eğitim yönergeleri (müfredat): giderek tüm EÇEB aşamasını kapsayan

Erken yıllarda sunulan hizmetin yaşam boyu öğrenmenin temeli olduğu giderek daha fazla kabul görmektedir. Sonuç olarak, tüm Avrupa ülkelerindeki üst düzey yetkililer, ortamların kasıtlı bir eğitim bileşenine sahip olmasını sağlamak için resmi yönergeler yayınladılar. Bu kılavuzların içeriği değişiklik gösterir, ancak genellikle gelişimsel veya öğrenme hedeflerini ve bazen standart bir müfredat biçiminde yaşa uygun etkinlikleri içerir. Ortamların bakım ve öğrenim kalitesini iyileştirmesine yardımcı olmayı ve tüm EÇEB hizmetlerinde yüksek standartların bulunmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Bununla birlikte, tüm Avrupa ülkelerinin yaklaşık üçte birinde⁽¹³⁾ eğitim yönergeleri yalnızca 3 yaş ve üstü çocuklara yönelik ortamlar için geçerlidir (bkz. Şekil 6). Bu ülkelerde, 'çocuk bakımı türü' hizmet ile 'okul öncesi eğitim' arasındaki ayrım devam etmektedir.

Eğitim sistemlerinin üçte biri 3 yaş altı çocuklar için eğitim yönergeleri sağlamaz.

Üst düzey eğitim yönergelerinin var olup olmadığı, büyük ölçüde yetkili yönetim otoritesinin türüne göre belirlenir. EÇEB aşamasının tamamından tek bir otoritenin sorumlu olduğu hemen hemen tüm ülkelerde, eğitim hedefleri veya içeriği tüm yaş aralığı için belirlenir⁽¹⁴⁾. Aksine, ikili otoritelerin olduğu yerlerde, 3 yaşın altındaki çocukların

⁽¹³⁾ Belçika (Almanca Konuşan Topluluk), Bulgaristan, Çekya, Yunanistan, İtalya, Kıbrıs, Hollanda, Polonya, Portekiz, Slovakya, Birleşik Krallık (Galler ve Kuzey İrlanda), Arnavutluk ve İsviçre.

⁽¹⁴⁾ Danimarka, Almanya, Estonya, İrlanda, İspanya, Hırvatistan, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Malta, Avusturya, Romanya, Slovenya, Finlandiya, İsveç, Birleşik Krallık (İngiltere ve İskoçya), Bosna-Hersek, İzlanda, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç ve Sırbistan.

bulduğu ortamlar için eğitim kılavuzları eksik olma eğilimindedir. . Buldukları yerlerde, daha küçük ve daha büyük çocuklar için ayrı belgelerde belirtilir ve farklı yetkililer tarafından yayınlanır (15). Bu gibi durumlarda, EÇEB'in iki aşamasında koordineli bir yaklaşımın kullanılmasını sağlamak çok önemlidir.

Birkaç ülke, yakın zamanda 3 yaşın altındaki çocuklar için eğitim kılavuzları getirmiştir.

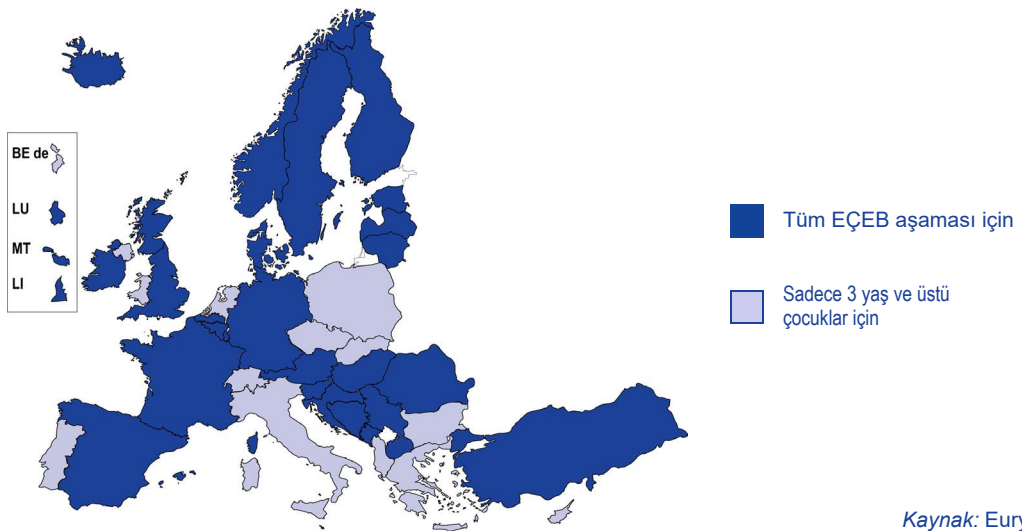
Çift otoriteye sahip EÇEB sistemleri, EÇEB'deki öğrenme bileşenlerini en erken yaşlardan itibaren artan bir şekilde tanıtmaktadır. EÇEB ile ilgili Temel Veriler raporunun ilk baskısından (2012/13) bu yana, Belçika (Flaman Topluluğu), Fransa, Lüksemburg ve Lihtenştayn'daki küçük çocuklarla EÇEB ortamları için eğitim yönergeleri tanıtılmıştır. Buna ek olarak, İtalya ve Portekiz yakın gelecekte bu tür yönergeleri uygulamaya koymayı planlamaktadır.

Eğitim kılavuzları, buldukları yerde, çocukların öğrenmesi ve gelişimi için günlük faaliyetlerin odağı olması gereken bir dizi alan oluşturur. EÇEB'in tüm aşamasına uygulanan (hemen hemen) tüm ülkelerde vurgulanan öğrenme alanları şunlardır: duygusal, kişisel ve sosyal gelişim; fiziksel gelişim; sanatsal beceriler; dil ve iletişim becerileri; dünyayı anlayışı; işbirliği becerileri; ve sağlık eğitimi. Diğer öğrenme alanlarından daha az sıklıkla bahsedilir ve bu alanlar daha çok büyük çocukları hedef alır. Örneğin erken yabancı dil öğrenimi ve dijital eğitimde durum böyledir.

Oyun yoluyla öğrenme yaygın olarak vurgulanmaktadır .

Üst düzey eğitim yönergelerine sahip ülkelerin çoğu, pedagojik yaklaşımlar ve değerlendirme yöntemleri hakkında öneriler sunar. Önerilen pedagojik yaklaşımlar, oyun yoluyla öğrenme için önemli bir alan sağlar ve yetişkinlerin oyun sırasında çocukların düşünmesini teşvik etmedeki kilit rolünün altı çizilir. Yetişkinlerin başlattığı ve çocuk tarafından başlatılan etkinlikler arasında doğru dengeyi bulmak çoğu ülkede vurgulanırken, çocukların öğrenimine ebeveynlerin dahil edilmesi biraz daha az vurgulanmaktadır. Değerlendirmeye ilgili yönergeler sağlayan tüm ülkeler çocuk gözlemine atıfta bulunur ve çoğunlukla gözlemlerin sonuçlarının yazılı kayıtlarının tutulmasından açıkça bahsedilir. Ülkeler gözlemlerin alması gereken biçim hakkında daha fazla ayrıntı belirttiklerinde, düzenli kısa gözlemler yerine sürekli gözlemi tercih etme eğilimindedirler. Portfolyolar ve öz değerlendirme daha az sıklıkla önerilir.

Şekil 6: Üst düzey eğitim yönergeleri, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil, merkez tabanlı hizmet için düzenlemeleri göstermektedir. Daha fazla bilgi ve ülkeye özgü notlar için ayrıntılı raporda Şekil D1a'ya bakın. Ev tabanlı hizmet için, ayrıntılı raporda Şekil D1c'ye bakın.

(15) Belçika (Fransız ve Flaman Toplulukları), Fransa, Macaristan, Lihtenştayn ve Türkiye.

Avrupa genelinde EÇEB'de sistem ve politika entegrasyon derecesi

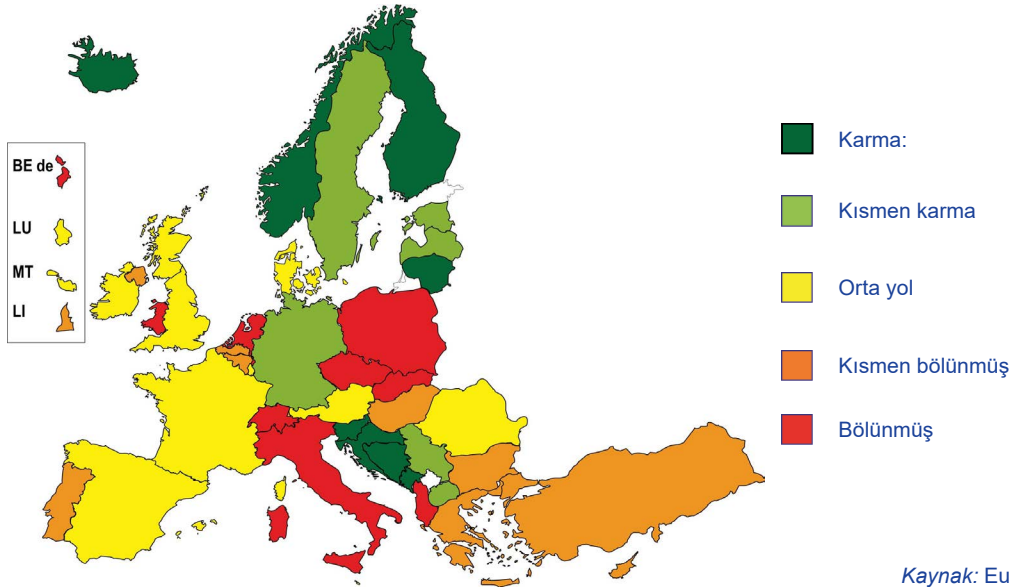
Avrupa ülkeleri, daha önce tartışılan kalite boyutlarıyla bağlantılı dört kritere göre entegre sistemden bölünmüş sistemlere kadar bir süreklilik üzerine yerleştirilebilir: ortamlar (üniter veya ayrı), yetkililer (tek veya ikili), tüm EÇEB aşaması boyunca yüksek nitelikli personel (minimum ISCED 6. seviye) ve tüm ortamlar için geçerli eğitim yönergeleri. Şekil 7, karma (koyu yeşil) ile bölünmüş (kırmızı) arasında sistem ve politika tutarlılığının derecesini göstermektedir.

Karma (koyu yeşil): tüm EÇEB aşaması boyunca koordineli ve tutarlı politikalar. Hırvatistan, Litvanya, Slovenya, Finlandiya, Bosna Hersek, İzlanda, Karadağ ve Norveç'te durum böyledir. Bu ülkelerde çocuklar ilköğretimin başlangıcına kadar üniter bir ortama devam eder ⁽¹⁶⁾. Eğitim Bakanlığı EÇEB'in tümü için kurallar ve düzenlemeler belirlemekten sorumludur. Müfredat, eğitim programı veya yönergeler erken yaşlardan itibaren geçerlidir ve çekirdek uygulayıcılar tüm EÇEB aşaması boyunca son derece nitelikli olmalıdır.

Kısmen karma (açık yeşil): çocukların çoğu veya tümü üniter ortamlara katılır. EÇEB tek bir bakanlık kapsamındadır ve EÇEB'in tümü için eğitim yönergeleri mevcuttur. Ancak, ortam ve yeterlilik gereksinimleri için sistem entegrasyonunun derecesi ile ilgili olarak, bu kategorinin iki alt grubu vardır:

- tüm çocukların tek bir ortama katıldığı, ancak personelin EÇEB'in tümü boyunca yüksek düzeyde kalifiye olması için üst düzey bir gereksinimin olmadığı ülkeler (Letonya, İsveç, Kuzey Makedonya ve Sırbistan).
- bazı çocukların daha küçükler için olan bir ortamdan daha büyük çocuklar için olan bir ortama geçiş yaptığı (karma ortam sistemi), ancak çekirdek uygulayıcıların tüm EÇEB aşamasında oldukça nitelikli olduğu ülkeler (Almanya ve Estonya).

Şekil 7: EÇEB sistem entegrasyon derecesi, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Avrupa'daki Çocuklar farklı erken öğrenme deneyimlerine yol açan oldukça farklı EÇEB ortamlarıyla karşı karşıyadır.

Açıklayıcı not

Şekil, EÇEB sisteminin üniter ortamlara, tek bir otoriteye, tüm EÇEB aşaması boyunca yüksek nitelikli personele (ISCED 6 düzeyinde) ve hem daha genç hem de daha büyük yaş grupları için ortamlara uygulanan eğitim yönergelerine sahip olup olmadığına göre entegrasyon derecesini göstermektedir. Kriterlere göre dağılım, ayrıntılı raporda Ek A'da mevcuttur. Koyu yeşil = dört kriterin tümü; kırmızı = kriterlerden hiçbiri.

⁽¹⁶⁾ Litvanya, Finlandiya, Bosna Hersek'te, bazı çocuklar EÇEB'in son yılında (okul öncesi sınıf) ilkokulla aynı yere taşınmış olabilir.

Orta yol (sarı): tek bir bakanlık sorumludur ve eğitim yönergeleri tüm EÇEB aşaması için geçerlidir. Bununla birlikte, çocukların bir kısmının veya tümünün ortamları değiştirmesi gerekir ve yüksek nitelikli çekirdek uygulayıcılar (ISCED 6 düzeyinde) tüm aşamada istihdam edilmez. Fransa bir istisnadır. Tüm EÇEB aşaması için yüksek vasıflı çekirdek uygulayıcılara rağmen bu kategoriye dahil edilmiştir çünkü küçük ve büyük çocuklar için hizmet farklı bakanlıklar tarafından yönetilmektedir.

Kısmen bölünmüş (turuncu): bu ülkelerde, küçük yaşta EÇEB'e başlayan tüm çocuklar genellikle çocuk bakımı türü bir ortamdan okul öncesi bir ortama geçiş yapmak zorundadır. Tüm aşamada kriterlerden yalnızca biri geçerlidir. Belçika (Fransız ve Flaman Toplulukları), Macaristan, Lihtenştayn ve Türkiye'de, tüm EÇEB aşaması için eğitim yönergeleri mevcut olmasına rağmen, bunlar 3 yaş altı ve üstü çocuklar için farklı yetkililer tarafından verilir ve küçük çocuklarla çalışan çekirdek uygulayıcılar yüksek nitelikli olmak zorunda değildir. Bunun tersine, Bulgaristan, Yunanistan, Kıbrıs ve Portekiz'de, küçük çocuklar için ortamlarda eğitim yönergeleri mevcut değildir, ancak çekirdek uygulayıcılar tüm EÇEB aşaması boyunca yüksek düzeyde kalifiye olmalıdır.

Bölünmüş (kırmızı): çocuk bakımı ile erken eğitim arasındaki tipik ayrım tüm alanlarında belirgindir: ayrı ortamlar, küçük ve büyük çocuklardan sorumlu farklı bakanlıklar, küçük çocuklar için çocuk bakımı ortamlarına göre okul öncesi eğitimde çekirdek pratisyenler için daha yüksek nitelik gereksinimleri (veya her iki aşamada daha düşük düzey gereksinimleri) ve daha küçük çocuklar için eğitim yönergeleri bulunmaması. Belçika (Almanca Konuşan Topluluk), Çekya, İtalya, Hollanda, Polonya, Slovakya, Birleşik Krallık (Galler), Arnavutluk ve İsviçre bu kategoriye girmektedir. İtalya 3 yaş altı ve üstü çocuklar için merkez tabanlı EÇEB hizmetlerini entegre ediyor. Personel nitelikleri 2019/20 tarihinden itibaren tüm EÇEB aşaması boyunca uyumlu hale getirilecektir.

Çoğu Orta ve Güney Avrupa ülkesindeki çocuklar, çocuk bakımı türü ortamlardan 3 yaş civarında eğitim odaklı okul öncesi okullara geçerken değişikliklerle karşılaşılırlar.

EÇEB'e entegrasyon derecesinin bu analizi, Avrupa'daki çocukların farklı erken öğrenme deneyimlerine yol açan oldukça farklı EÇEB ortamlarıyla karşı karşıya olduklarını göstermektedir. Yalnızca İskandinav, Baltık ve Balkan bölgelerindeki çocuklar, bir bakanlık tarafından yönetilen tek bir ortama katıldıkları ve yüksek nitelikli personelin en erken yaşlardan itibaren öğrenmelerini ve gelişimlerini teşvik ettiği, kısmen veya tamamen entegre bir EÇEB sistemiyle karşılaşılırlar. Diğer çoğu Avrupa ülkesindeki çocuklar, çocuk bakımı türü ortamlardan eğitim odaklı okul öncesi ortamlara geçerken değişikliklerle karşılaşılırlar ve EÇEB hizmetinin kalitesi değişir. Bununla birlikte, çocuk bakımı ve okul öncesi eğitim aşamaları arasındaki geleneksel ayrım, birçok ülkenin küçük çocuklar için eğitim yönergeleri getirmesiyle bulanıklaşmaktadır. Dahası, EÇEB yönetimi tek bir bakanlık veya üst düzey otorite altında giderek daha fazla bütünleşiyor. Tersine, Avrupa'da son yıllarda ortam yapısı ve personel nitelikleri pek değişmemiştir.

Erişim ve kalite oldukça uyumlu görünmektedir. Erken yaşlardan itibaren yer garantisi sağlayan çoğu ülke, dört temel kalite boyutuyla ilgili olarak kısmen veya tamamen bütünleşmiştir: EÇEB'in yapısal organizasyonu, yönetim, personel yeterlilik gereksinimleri ve eğitim içeriği⁽¹⁷⁾. Buna karşın, bölünmüş EÇEB sistemleri EÇEB eğitim sisteminin bir parçası olmadan önce (3 yaş civarında veya daha sonra) bir yer garantisi sağlamaz.

Ancak, tüm entegre EÇEB sistemlerinin EÇEB'e erken erişimi garanti etmediğine dikkat etmek önemlidir. Bazıları hala her çocuk için erişimi garanti altına almakta zorlanıyor ve bu sistemlerin katılım oranları düşüktür⁽¹⁸⁾.

(17) Danimarka, Almanya, Estonya, Letonya, Slovenya, Finlandiya ve İsveç ve Norveç. Ancak, tüm entegre EÇEB sistemleri bir yer garantisi sağlamaz.

(18) 3 yaşın altındaki çocuklar için EÇEB katılım oranları Hırvatistan, Litvanya, Kuzey Makedonya ve Sırbistan'da yaklaşık % 20 veya daha azdır. Bosna Hersek ve Karadağ için Eurostat verisi yoktur.

EÇEB ORTAMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: KALİTEYİ SAĞLAMANIN BİR YOLU

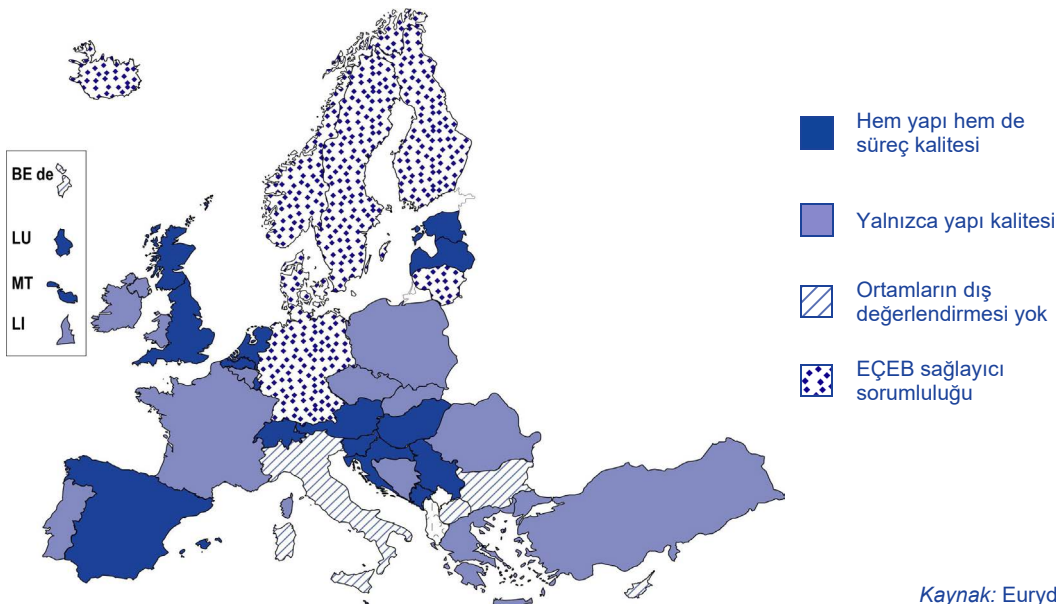
Üst düzey yetkililerin EÇEB'de kaliteyi iyileştirmeye çalışmasının yollarından biri, bireysel ortamların değerlendirilmesidir. Değerlendirme EÇEB'in birçok yönünü kapsayabilir, ancak kalitenin EÇEB bağlamında sıklıkla vurgulanan iki ana boyutu yapısal kalite ve süreç kalitesidir (Avrupa Komisyonu, 2014; Slot ve diğerleri, 2015).

- **Yapısal kalite**, sağlık ve güvenlik, personel nitelikleri veya grup boyutları gibi alanlarda ortamların EÇEB için çerçeve koşullarına uygunluğunun kontrol edilmesini ifade eder. Yapısal kalite, pedagojik planın en üst düzey eğitim kılavuzlarında belirtilen standartları karşılayıp karşılamadığının kontrol edilmesini de içerebilir.
- **İşlem kalitesi**, ortamın öğrenme sürecini ne kadar iyi desteklediği ile ilgilidir. Değerlendirilen ana alanlar şunlardır: müfredatın nasıl uygulandığı (etkinliklerin kalitesi ve çeşitliliği), personel ve çocuklar arasındaki etkileşimlerin ve ilişkilerin kalitesi - uygulayıcılar çocukların gelişimini nasıl teşvik eder - ve çocukların birbirleriyle ne kadar iyi etkileşime girer.

Hem yapı hem de süreç kalitesi, Avrupa ülkelerinin yalnızca bir kısmında değerlendirilmekte dir.

Daha büyük çocuklar için EÇEB ortamlarının dış değerlendirilmesi genellikle hem yapı hem de süreç kalitesine yöneliktir. Buna karşılık, Avrupa eğitim sistemlerinin yalnızca üçte biri, daha küçük çocuklara yönelik ortamların sadece standartlara uygunluğunu değil, aynı zamanda öğrenme sürecini de desteklediğini kontrol eden değerlendirme sistemleri oluşturmuştur (bkz. Şekil 8). Ülkelerin neredeyse yarısının ya 3 yaşın altındaki çocuklar için ortamların dış değerlendirmesine ilişkin hükümleri yoktur ya da sadece yapısal kaliteyi değerlendirirler.

Şekil 8: 3 yaş altı çocuklar için merkez tabanlı EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesinin ana odağı, 2018/19

Açıklayıcı not

Daha fazla bilgi ve ülkeye özgü notlar için ayrıntılı raporda Şekil E1'a ya bakın.

Almanya, Litvanya ve İskandinav ülkelerinde, EÇEB sağlayıcılarının hizmetlerinin kalitesini değerlendirme görevi vardır. Bu sağlayıcılar (yerel yönetimler / belediyeler, STK'lar veya diğer özel kuruluşlar) kullanılan yaklaşımlarda büyük bir özgürlüğe sahiptir.

EÇEB ortamlarında dış değerlendirme kapsamındaki farklılıklar, genellikle ortamların dış değerlendirmesinden sorumlu organın türü ile ilgilidir. Eğitimin yüksek düzeylerinde (ilk öğretim gibi) eğitim değerlendirmesinden sorumlu bir eğitim müfettişliği veya başka bir bakanlık birimi EÇEB ortamlarının dış değerlendirmesini gerçekleştirdiğinde, genellikle ortamın öğrenme sürecini ne kadar iyi desteklediğine (süreç kalitesi) dikkat edilir. Bununla birlikte, ortamların dış değerlendirmesi, daha yüksek eğitim seviyelerinde okulları değerlendirmekten sorumlu olmayan aile, sosyal işler veya gençlikle ilgilenen kamu kurumları tarafından sağlandığında, daha çok normlara ve standartlara (yapısal kalite) uygunluğa odaklanır.

Değerlendirme sürecinde çocukların sesleri nadiren duyulur.

Merkez tabanlı EÇEB ortamlarının değerlendirilmesi, çocuğun bakış açısının dikkate alınmasına izin verir. Çocukların günlük aktiviteleri veya akranları ve uygulayıcıları ile etkileşimleri hakkındaki görüşlerini toplamak, değerlendirme ve gelişim sürecinin merkezinde çocuğun çıkarlarının yer almasını sağlamanın etkili bir yoldur. Yüksek Kaliteli Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakım Sistemlerine ilişkin Konsey Tavsiyesi ⁽¹⁹⁾ çocuklara değerlendirme sürecine katkıda bulunma fırsatı vermenin önemini vurgulamaktadır. Şu anda, çocukların dinlenilmesine izin veren katılımcı değerlendirme prosedürleri Avrupa'daki 12 ülkede uygulanmaktadır. Ancak, sadece birkaç eğitim sistemi, bu süreçte hem küçük hem de büyük çocukların görüşlerinin dikkate alınması gerektiğini belirlemiştir ⁽²⁰⁾.

İLKÖĞRETİME GEÇİŞİN DESTEKLENMESİ

Avrupa'da çoğu çocuk 6 yaşında ilköğretime başlar.

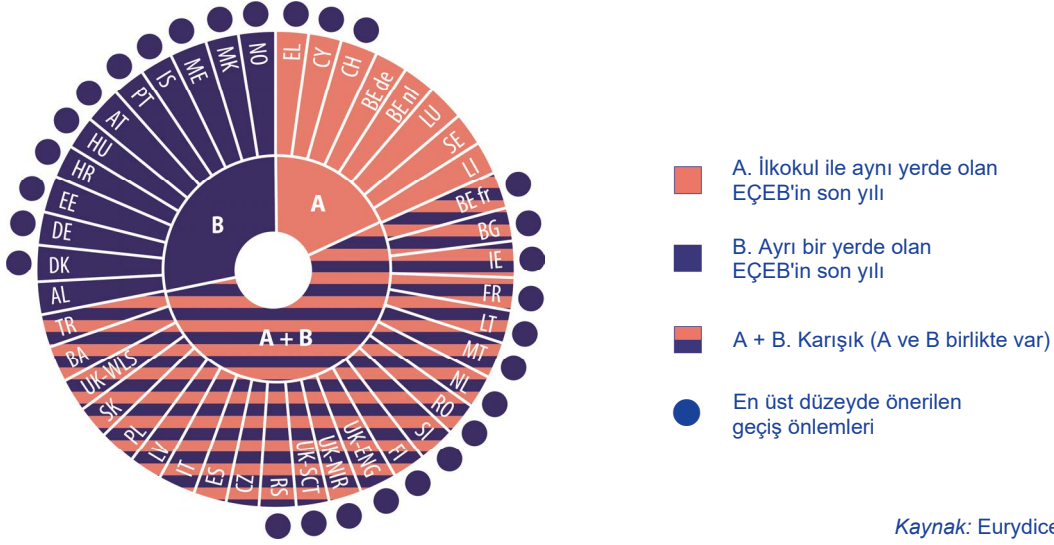
Eğilim tüm EÇEB aşaması boyunca entegrasyon ve süreklilik yönündeyken, aşamanın sonu çocuklar için önemli değişiklikler getirmektedir. Avrupa ülkelerinin çoğunda çocuklar genellikle 6 yaş civarında ilköğretime geçerler, ancak 4 yaş gibi erken veya 7 yaş gibi geç olabilir. Bu geçiş döneminde çocuklar ve ebeveynleri, yeni ortamdaki farklılıklar nedeniyle zorluklar yaşayabilirler. İlkokulların genellikle farklı eğitim yaklaşımları, kuralları, günlük programları ve beklentileri vardır. Çocuklar ayrıca personel ve akranlarıyla yeni ilişkiler kurmalıdır (Balduzzi ve diğerleri, 2019). Bu nedenle çocukları ve ailelerini bu geçişe hazırlamak ve böylece ortaya çıkacak zorlukları azaltmak önemlidir.

EÇEB'in son yılında ilkokulla aynı yerde bir ortama katılmak, yalnızca çocukların fiziksel ve sosyal çevreye aşina olmalarını sağlamakla kalmaz, aynı zamanda EÇEB ve okul personeli arasında işbirliği için fırsatlar sunar. Sekiz eğitim sisteminde, tüm çocuklar EÇEB'in son yılına ilkokulla aynı yerde devam eder (bkz. Şekil 9). Eğitim sistemlerinin çoğunda, bazı çocuklar ilköğretimin başlamasından en az bir yıl önce ilkokulun bulunduğu yere geçer.

⁽¹⁹⁾ OJ C 189, 5.6.2019, p. 4-14.

⁽²⁰⁾ Danimarka, İspanya (iki Özerk Topluluk: Cataluña ve Comunidad Valenciana), Finlandiya, İsveç, Birleşik Krallık (İskoçya), İzlanda ve Norveç

Şekil 9: Çocukların ilköğretime geçişini kolaylaştırmak için üst düzey önlemler ve EÇEB'in son yılının yeri, 2018/19

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Şekil, daha az nüfuslu bölgelerdeki ilkokullarda düzenlenen EÇEB gruplarını hesaba katmaz. Daha fazla bilgi ve ülkeye özgü notlar için ayrıntılı raporda Şekil D9 ve D10'a bakın.

Çocuklar için fiziksel bir hareket söz konusu olsun ya da olmasın, sorunsuz bir geçişi teşvik etmek için ilkokullarla süreklilik ve işbirliği sağlamak için EÇEB ortamında bir dizi önlem uygulanabilir. Eğitim sistemlerinin üçte ikisi, geçişi kolaylaştıran uygulamalar oluşturmak için ortamlara veya yerel yetkililere tavsiyelerde bulunur. Önlemler çocukları, personeli ve ebeveynleri içerir. Çocukların yeni çevreyi tanımalarına yardımcı olmak, ilkokula ziyaretler düzenleyerek veya hem EÇEB ortamındaki hem de ilkokuldaki çocukları içeren ortak projeler yürüterek sağlanabilir. Geçiş sürecini kolaylaştırmak için EÇEB ve ilkokul personeli arasında tavsiye edilen işbirliği uygulamaları, bir çocuğun başarıları hakkında bilgi aktarmayı, birbirlerinin çevresine aşına olmayı, sürekli mesleki gelişim faaliyetlerini koordine etmeyi veya her iki eğitim seviyesi için müfredat geliştirmede işbirliği yapmayı da içerir. Ebeveynlerle toplantılar, onları yeni çevreye alıştırmak ve okulun nasıl işlediği hakkında bilgi vermek için sıklıkla tavsiye edilir.

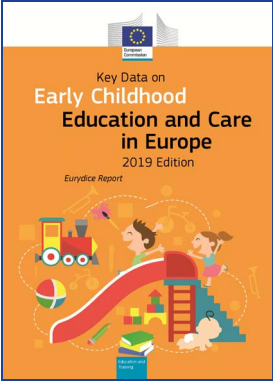
Avrupa eğitim sistemlerinin üçte biri EÇEB'den ilköğretime geçişi kolaylaştırmak için rehberlik sağlamaz.

EÇEB ortamları tarafından uygulanan önlemler ve girişimler, ilköğretime sorunsuz bir geçiş sağlamak için her zaman yeterli değildir. Bu nedenle ilkokulun bu süreci desteklemede önemli bir rolü vardır. Bazı uzmanlar ve politika yapımcılar, çocukları okula hazırlamaktan okulları çocuklara hazır hale getirmeye doğru bir paradigma değişikliğini savunuyorlar (OECD, 2017). Bununla birlikte, bir dizi Avrupa ülkesinde, bir çocuğun ilköğretime başlayabilmek için belirli bir duygusal, sosyal, bilişsel ve fiziksel gelişim düzeyine erişmiş olması gerektiği fikrine dayanan politikalar vardır. Okula hazır olma, çoğunlukla Orta Avrupa ve Balkanlar'daki eğitim sistemlerinin üçte birinde ⁽²¹⁾, ilköğretime kabul kriteridir. Bu eğitim sistemlerinde, EÇEB veya ilkokul personeli, bir çocuğun bir sonraki adımla baş edebilecek kadar olgun olup olmadığına karar vermekten sorumlu olabilir. Karar genellikle çocuğun gelişiminin değerlendirilmesi ve / veya gözlenmesi temelinde alınır ve bazen uzmanlara danışılır. Geri kalan ülkelerde, okula hazırlanmışlık kavramı daha az önemlidir veya hiç önemli değildir çünkü resmi yaşa ulaşmak ilköğretime kabul için tek koşuldur.

Bir çocuğun Avrupa ülkelerinin üçte birinde ilköğretime başlayabilmesi için belirli bir duygusal, sosyal, bilişsel ve fiziksel gelişim düzeyine erişmiş olması gerekmektedir.

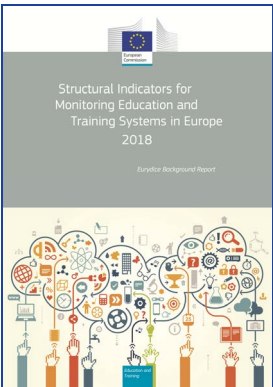
(21) Belçika (Almanca Konuşan ve Flaman Toplulukları), Almanya, Estonya, Hırvatistan, Macaristan, Hollanda, Lüksemburg, Avusturya, Slovakya, Bosna Hersek, Lihtenştayn, Karadağ ve Sırbistan.

ECEC HAKKINDA DAHA FAZLA EURYDICE BİLGİSİ

Bu özet, *Avrupa'da Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımına Ait Temel Veriler - 2019 Baskısı* ile ilgili Eurydice raporunun bazı ana bulgularını vurguladı. Kapsamlı rapor, diğer birçok ayrıntılı karşılaştırmalı analizin yanı sıra önemli ülke bilgilerinin bulunduğu ulusal tablolar sağlar. Pdf versiyonu şu adreste çevrimiçi olarak mevcuttur:

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/key-data-early-childhood-education-and-care-europe-%E2%80%93-2019-edition_en

2014/15 öğretim yılına kadar uzanan EÇEB sistemlerinin altı temel unsuruna ilişkin yıllık veriler, *Avrupa'da Eğitim ve Öğretim Sistemlerinin İzlenmesi için Yapısal Göstergeler* konulu Eurydice projesi aracılığıyla elde edilebilir. Tüm verilere şu adresten ulaşılabilir:

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/structural-indicators-monitoring-education-and-training-systems-europe---2018_en

Ükelere göre daha ayrıntılı bilgiler Eurydice web sitesinde ulusal eğitim sistemlerinin açıklamalarında mevcuttur:

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/national-description_en

KAYNAKÇA

Balduzzi, L. et al., 2019. *Literature Review on Transitions across Early Childhood and Compulsory School Settings in Europe*. [pdf] Available at: http://start.pei.si/wp-content/uploads/sites/11/2017/01/01_LITERATURE-REVIEW.pdf. [Accessed 16 May 2019].

European Commission, 2014. *Proposal for key principles of a Quality Framework for Early Childhood Education and Care*. Report of the Working Group on Early Childhood Education and Care under the auspices of the European Commission. [pdf] Available at: http://ec.europa.eu/assets/eac/education/policy/strategic-framework/archive/documents/ecec-quality-framework_en.pdf [Accessed 25 January 2018].

European Commission/EACEA/Eurydice/Eurostat, 2014. *Key Data on Early Childhood Education and Care in Europe. 2014 Edition*. Eurydice and Eurostat Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union. [pdf] Available at: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/key-data-early-childhood-education-and-care-europe-%E2%80%93-2014-edition_en

IEA (International Association for the Evaluation of Educational Achievement), 2016. *Early Childhood Policies and Systems in Eight Countries Findings from IEA's Early Childhood Education Study*. [pdf] Available at: https://www.iea.nl/fileadmin/user_upload/Publications/Electronic_versions/ECES-policies_and_systems-report.pdf [Accessed 10 May 2019].

Kaga, Y., Bennett, J., and Moss, P., 2010. *Caring and learning together: A cross-national study on the integration of early childhood care and education within education*. Paris: UNESCO.

OECD, 2017. *Starting Strong V: Transitions from Early Childhood Education and Care to Primary Education*. Paris: OECD Publishing. [Online] Available at: <http://dx.doi.org/10.1787/9789264276253-en> [Accessed 29 June 2018].

Slot, P., Leseman, P., Verhagen, J. and Mulder, H., 2015. Associations between structural quality aspects and process quality in Dutch early childhood education and care settings. *Early Childhood Research Quarterly*, 33: 4, pp. 64-76.

Eurydice Ağı'nın görevi, Avrupa'nın farklı eğitim sistemlerinin nasıl organize edildiğini ve nasıl çalıştığını anlamak ve açıklamaktır. Ağ, ulusal eğitim sistemlerinin tanımlarını, belirli konulara, göstergelere ve istatistiklere ayrılmış karşılaştırmalı çalışmalar sağlar. Tüm Eurydice yayınları Eurydice web sitesinde ücretsiz olarak veya talep üzerine basılı olarak mevcuttur. Eurydice, çalışmaları aracılığıyla Avrupa ve uluslararası düzeylerde anlayış, işbirliği, güven ve hareketliliği teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Ağ, Avrupa ülkelerinde bulunan ulusal birimlerden oluşur ve AB Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansı tarafından koordine edilir. Eurydice hakkında daha fazla bilgi için bkz. <http://ec.europa.eu/eurydice>.

